

V Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy, Wrocław, 15-16 września 2016

Ewa Piotrowska

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

W dniach 15-16 września 2016 roku w Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej odbyła się piąta konferencja z cyklu Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy. Współorganizatorem wydarzenia był Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego. Do Wrocławia przybyli przedstawiciele bibliotek akademickich z całego kraju oraz goście zagraniczni z Macedonii i Litwy. W dniu 14 września 2016 roku spotkanie poprzedziła prekonferencja WSB Technologie, na której swoje produkty zaprezentowały firmy: Aleph Polska, Qulto i HAN. Sponsorami konferencji byli: Aleph Polska, ProQuest, SciFinder, Elsevier, EBSCO, MOL, Qulto, Ceiba, Akme Archive, IBUK Libra. Patronatem medialnym objęty imprezę: EBIB, Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Pierwsza konferencja z cyklu, jeszcze pod nazwą Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych, odbyła się w 2007 roku. Kolejne wydarzenia miały miejsce w 2009, 2011 i 2013 roku. Duże zainteresowanie przedsięwzięciem sprawia, że następne konferencje będą zapewne odbywać się regularnie i ściągają do Wrocławia wszystkich zainteresowanych tematyką miejsca biblioteki w uczelni, dokumentowania dorobku naukowego czy źródeł elektronicznych.

Sesję pierwszą konferencji pt. „Fundusze” rozpoczął referat Jacka Willeckiego z Politechniki Poznańskiej pt. *Projekty biblioteczne uczelni publicznych finansowane ze środków krajowych i europejskich znajdujących się w dyspozycji instytucji szczebla krajowego i regionalnego w Polsce*. Źródłami finansowania projektów bibliotecznych mogą być środki pochodzące z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Centrum Projektów Cyfrowa Polska, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz z Urzędów Marszałkowskich.

Ewa Piotrowska w swoim wystąpieniu *Projekty biblioteczne realizowane w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie* przedstawiła zadania realizowane w latach 2012-2016 ze środków na działalność upowszechniającą naukę. Fundusze pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego przeznaczone m.in. na digitalizację najstarszej części księgozbioru wchodzącej w skład Muzeum Podręcznika i Pism Pedagogicznych, elektroniczne katalogowanie kolekcji obcojęzycznych w bazie NUKAT oraz utworzenie uczelnianego repozytorium.

Julita Niedźwiecka-Ambroziak w referacie *Wpływ wykorzystania dotacji ministerialnych i unijnych na kształtowanie się zbiorów w bibliotece uczelni niepublicznej* na przykładzie Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu przedstawiła proces realizacji przez bibliotekę dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na zadania związane ze stwarzaniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

Olga Schabowicz i Wojciech Drzewiński w wystąpieniu *Atlas Zasobów Otwartej Nauki jako przykład wykorzystania funduszy unijnych w działalności biblioteki* zaprezentowali założenia projektu, którego celem jest cyfrowe udostępnianie informacji. Atlas Zasobów Otwartej Nauki będzie składał się z modułów: E-Biblio (artykuły, książki, dysertacje, materiały konferencyjne, raporty), E-Science (dane naukowe wytworzone w ramach działalności badawczej), E-Statystyki (statystyki z działalności uczelni), E-Learning (materiały dydaktyczne, kursy wideo, wykłady, instrukcje laboratoryjne), E-Badania (oferta badawcza, aparatura, laboratoria, eksperci). Partnerami w realizacji projektu są: Politechnika Wrocławska (lider), trzy uczelnie wrocławskie - Uniwersytet Przyrodniczy, Uniwersytet Medyczny, Akademia Wychowania Fizycznego oraz Instytut Badań Systemowych PAN w Warszawie.

Dwie kolejne sesje spotkania poświęcono systemowi POL-on. Barbara Barańska-Malinowska z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w swoim wystąpieniu *Wpływ Systemu POL-on na dokumentowanie dorobku naukowego pracowników Uczelni Wyższych* omówiła najważniejsze założenia systemu oraz podjęła próbę oceny jego działania.

Następny referat pt. *Bibliograficzne i niebibliograficzne informacje o publikacjach naukowych - gromadzenie, weryfikacja i co dalej. Przegląd rozwiązań systemowych na polskich uczelniach technicznych* przedstawiła Marzena Marciniak z Politechniki Krakowskiej.

Maria Garczyńska w swoim wystąpieniu *Rejestracja działalności publikacyjnej w aspekcie wykorzystania danych bibliograficznych* zaprezentowała doświadczenia związane z tworzeniem bibliografii publikacji pracowników w Bibliotece Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Przedstawione zostały zasady rejestracji publikacji, formy współpracy z władzami uczelni, omówiono również aplikację „moduł sprawozdawczy”, która pozwala na przygotowanie danych przekazywanych następnie przez jednostki uczelni do Polskiej Bibliografii Naukowej.

Olimpia Mątecka i Mariusz Polarczyk wygłosili referat *Miejsce i zadania Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w układzie uczelnia - system informacji o nauce POL-on*, a Lidia Derfert-Wolf w wystąpieniu *Bazy bibliograficzne a POL-index - plusy i minusy, szanse i zagrożenia na podstawie doświadczeń BazTech* omówiła problemy występujące w trakcie współpracy między redaktorami czasopism i twórcami bazy BazTech a POL-indexem.

Mirosława Lewandowska-Tranda i Maria Miller-Jankowska zaprezentowały referat *Uczelniana baza wiedzy jako przykład systemu CRIS. Z doświadczeń Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej*, w którym przedstawiły różnice między repozytoriami instytucjonalnymi a systemami CRIS (Current Research Information System). W uczelniach systemy CRIS powstają nie w bibliotekach, ale w Biurach ds. Badań, gromadzą nie tylko wyniki badań w postaci publikacji, ale obejmują całość działalności badawczej

(informacje o projektach badawczych, grantach, osobach, organizacjach, produktach i urządzeniach badawczych). Najbardziej powszechnym standardem metadanych jest w nich CERIF (Common European Research Information Format), gromadzą nie pełne teksty, a metadane oraz są systemami zamkniętymi (komercyjnymi).

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród użytkowników i bibliotekarzy przedstawiła Monika Curyło w wystąpieniu *Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego dla początkujących: współpraca bibliotekarzy i pracowników naukowych uczelni*.

Aleksandra Zawadzka w referacie *Między lokalnością a potrzebami ministerialnymi - z doświadczeń rejestracji dorobku piśmienniczego Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu w roku 2015* omówiła zmiany w bibliografii publikacji wynikające z powstania Polskiej Bibliografii Naukowej.

Obrazy pierwszego dnia zakończyła Anna Komperda swym wystąpieniem pt. *Zmiany w systemie dokumentacji publikacji Politechniki Wrocławskiej na potrzeby Modułu Sprawozdawczego PBN*.

Problemy, na jakie napotykają biblioteki w związku z niedoskonałościami systemu POL-on stały się impulsem do żywej dyskusji i wysunięcia postulatów zmian, których należałoby dokonać, aby usprawnić funkcjonowanie systemu.

W czasie drugiego dnia konferencji odbyły się dwie sesje pt. „Biblioteka w uczelni”.

Pierwszą sesję rozpoczęła Danuta Szewczyk-Kłos wystąpieniem *Nowe funkcje biblioteki akademickiej i jej współpraca z jednostkami organizacyjnymi uczelni*.

Stanisława Pietrzyk-Leonowicz z Politechniki Lubelskiej w referacie *Miejsce biblioteki w strukturze uczelni* omówiła zmiany w funkcjonowaniu swojej instytucji, która stara się sprostać nowym wyzwaniom w przestrzeni akademickiej. Proces ten odbywa się poprzez budowanie wizerunku biblioteki, działalność dydaktyczno-edukacyjną, dokumentowanie działalności naukowej uczelni oraz zadania związane z upowszechnianiem kultury.

Anna Starek i Monika Szarama w wystąpieniu *Rola biblioteki akademickiej w przestrzeni uczelni i regionu - na przykładzie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie* zaprezentowały m.in. działania biblioteki dla regionu, a także wydarzenia popularnonaukowe i kulturalne organizowane przez ich placówkę.

Lilija Mosiejene z Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego przedstawiła *Most informacyjny „Biblioteka-Uniwersytet-Student” jako przykład współpracy biblioteki z uczelnią*. W ramach projektu na stronie internetowej biblioteki udostępniono dostęp do informacji bibliograficznej na temat książek i podręczników oraz innych materiałów w wersji elektronicznej i drukowanej zalecanych przez wykładowców.

Witold Kozakiewicz w referacie *Nowe zadania dla biblioteki uczelnianej na przykładzie Strefy Wiedzy i Innowacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi* omówił działalność Strefy, która została powołana w celu konsolidacji wiedzy i zarządzania projektami w uczelni. Ma ona służyć jako wsparcie procesu komercjalizacji badań i rozwoju współpracy z biznesem.

Olga Konatowska-Ciszek z Politechniki Wrocławskiej w swym wystąpieniu *Oddziały informacji na polskich uczelniach państwowych: miejsce w strukturze organizacyjnej i zakres działania* przedstawiła wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 94 bibliotekach państwowych uczelni wyższych, podległych czterem różnym ministerstwom.

Maria Małgorzata Maczkowska z Biblioteki Uniwersyteckiej w Bitoli w Macedonii w referacie *Implementacja systemu COBISS w bibliotekach bałkańskich* omówiła funkcjonowanie powstałego w Słowenii systemu COBISS (Cooperative Online Bibliographic Systems and Services). Implementacja COBISS nastąpiła w 1991 roku, ale system przestał działać po rozpadzie Jugosławii. Po wojnie odnowiono współpracę, a obecnie w systemie funkcjonuje 750 bibliotek z Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Macedonii, Słowenii, Serbii, Bułgarii i Albanii. Urszula Franas-Mirowska i Karolina Wicha z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach zaprezentowały referat *Koncepcja „trzeciego miejsca” jako element kreowania wizerunku biblioteki akademickiej w przestrzeni społecznej*. Biblioteka Uniwersytecka realizuje tę funkcję poprzez inicjatywy kulturalne, naukowe i edukacyjne np. promocję sztuki w Galerii Uniwersyteckiej, wykłady, spotkania autorskie, koncerty, akcje charytatywne, dni otwarte, spotkania z dziećmi i młodzieżą, współpracę z Uniwersytetem Dziecięcym i inne podobne wydarzenia.

Na ostatniej sesji konferencji pt. „Zasoby elektroniczne” Magdalena Sołowiej i Dorota Stańczak w swym wystąpieniu *Analiza zasobów, dostępności i wykorzystania komercyjnych baz danych abonowanych przez Uniwersytet Wrocławski w kontekście ich przydatności dla Użytkownika* omówiły elektroniczne źródła informacji, ich finansowanie oraz statystyki użytkowania.

Marta N. Kordas z Politechniki Wrocławskiej w referacie *Analiza baz danych tworzonych przez biblioteki uczelniane w Polsce* przedstawiła wyniki badań stron internetowych 95 bibliotek uczelnianych różnych typów.

W ostatnim wystąpieniu pt. *10 lat Konsorcjum Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej* Agnieszka Wójcik z Politechniki Wrocławskiej zaprezentowała organizację pracy oraz cele działania konsorcjum skupiającego ponad 20 instytucji nie tylko z Wrocławia, ale również Opola, Jeleniej Góry, Wałbrzycha, Nysy, Legnicy i Głogowa.

W kilku sesjach uczestnicy spotkania poruszali ważne zagadnienia związane z działalnością bibliotek uczelnianych. W związku z ograniczonymi funduszami istotnym zadaniem staje się poszukiwanie pozabudżetowych środków finansowych. System POL-on i związane z jego funkcjonowaniem trudności stały się tematem dwóch sesji tematycznych. Sesje dotyczące miejsca biblioteki w uczelni poświęcone były przedstawieniu nowych funkcji bibliotek i sposobom ich realizacji w różnych szkołach wyższych w Polsce oraz na Litwie i w krajach bałkańskich. W związku z istotnym wzrostem znaczenia zasobów elektronicznych w bibliotekach tej tematyce poświęcono ostatnią sesję konferencji. V Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy stały się platformą wymiany doświadczeń i na stałe wpisały się w program ogólnopolskich spotkań pracowników bibliotek. Jak zapewniali organizatorzy, wydarzenie to będzie kontynuowane w przyszłości.